

Abstrakt

Diplomová práce „Zrcadlení motivů kritiky křesťanství F. Nietzscheho ve vězeňské teologii D. Bonhoeffera“ se pokouší nahlížet Bonhoefferovy myšlenky tzv. nenáboženské interpretace rozvíjené v jeho dopisech psaných z vězení ve světle kritiky křesťanství vyslovené Friedrichem Nietzsche. První kapitola poskytuje při pohledu do interpretační historie bonhoefferovského bádání stručný přehled minulých i současných pokusů pojednat Bonhoefferův vztah k filosofii. Druhá kapitola představuje základní obrysy a klíčová témata kritiky křesťanství nejprve v Nietzscheho spise *Antikrist* a následně v Bonhoefferových vězeňských teologických dopisech. Poslední kapitola přechází ke srovnání nejnápadnějších motivů úvah obou autorů ve výše nastíněném rámci. Překryv vybraných námětů z pera těchto dvou německých myslitelů nachází zejména v otázkách filosofie života, pojetí dospělého člověka, a také v jejich kritice křesťanství odvracejícího se od tohoto světa směrem k transcendentní říši „onoho světa“ (v němčině vyjadřováno rozdílem mezi výrazy „Diesseits“ a „Jenseits“). Bonhoefferovy myšlenky o zvěstování evangelia modernímu, tedy dospělému člověku osvobozenému od falešných, náboženských nánosů, který se cítí být silným, zdatným a duchovně zdravým, mohou být inspirovány Nietzscheho nárokem na odstranění všech „zásvětí“, nárokem na v jeho chápání křesťany dosud odmítanou nutnost přitakat ze všech sil životu. I přesto, že se v řadě ohledů Bonhoefferova i Nietzscheho kritika křesťanství překrývá, práce dochází k závěru, že Bonhoeffer ve svých vězeňských dopisech předkládá svou vlastní teologii, a výše představené nietzscheovské náměty jsou v ní rámovány především jeho christologií. Jednoznačné určení míry dosahu Nietzscheho vlivu na Bonhoefferovo myšlení však značně znesnadňuje zvláště neucelenost zkoumaných dopisů, a také skutečnost, že v nich v souvislosti se zkoumanými tématy Nietzsche není nikde přímo citován.